

ARAPÇA EŞDİZİMSEL İFADELERİN YAZILI BASINDA YER ALAN SPOR METİNLERİ YOLUYLA ÖRNEKLENDİRİLMESİ

Muhammet KURT

Tevfik İleri Anadolu İmam Hatip Lisesi, Ankara, TÜRKİYE

Email: mkurtoglu78@gmail.com

Özet

Arap ülkeleriyle tarihten bugüne devam eden siyasi, ekonomik ve kültürel ilişkiler, bu dilin öğrenilmesi ve öğretilmesi konusunda bir ihtiyaç doğurmuştur. Bu amaçla oluşturulan birçok materyalin yanı sıra, basın dili organları dil öğretimi ve öğreniminde çok önemli bir rol üstlenmektedir. Bu bağlamda düşünülecek olursa yazılı basında yer alan haber bültenleri, yabancı dil öğrenimini ve öğretimini kolaylaştırmak için ayrıca öğrenen ve öğreticilere kaynak niteliği oluşturması açısından incelenmeye muhtaçtır. Böyle bir inceleme söz konusu olduğunda eşdizimsel yapılar önemli bir yer teşkil eder. Çünkü yabancı dil öğrenenlerin sözcükleri hatalı bir şekilde kullanmalarını en aza indirmek için, bu sözcükleri dilin doğal yapısına uygun bir şekilde kullanmaları gerekmektedir. Bu da eşdizim dediğimiz yapıların öğrenme gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır. Bu çalışmanın amacı Arapça eşdizimleri spor metinleri yoluyla açıklamaktır. Bu açıdan çalışmada eşdizimsel ifadeleri örneklendirmek amacıyla Arapça yazılı basında yer alan gazetelerden seçilmiş spor bültenleri incelenecektir. Bu çalışma bir tarama araştırmasıdır. Yazılı basından seçilen metinlerden örnekler elde edilecek ve bulgulara ulaşılabacaktır.

Anahtar Kelimeler: Arapça, Eşdizim, Yazılı basın, Spor metinleri

THE SAMPLING OF COLLOCATION THROUGH SPORTS TEXTS IN WRITTEN PRESS

Abstract

From the beginning of the history to the today's world, the ongoing relations, such as cultural, economic and political with Arabic countries have created a need to learn and teach this language. For this purpose, many materials have been formed. Apart from these, press language organs in language teaching and learning play a very important role. In this context, the written press newsletters should be examined to facilitate foreign language learning and teaching and to create resources for teachers and students. Collocation structures have an important place in such an examination. To minimize the use of the word incorrectly, foreign language learners must use these words according to the natural structure of the language. This creates a need to learn structures which are referred to as collocations. The aim of this study is to explain Arabic collocations through sport texts. In this respect, sport bulletins selected from newspapers in Arabic printed media will be investigated with the purpose of exemplifying collocations. This study is a survey research. Examples will be gathered from texts selected from printed media and findings will be obtained.

Keywords: Arabic, Collocation, Written Press, Sports texts

Giriş

Dilbilimciler, Arapça “متصاحبات” İngilizce “collocations” olarak isimlendirilen eşdizim terimsel ifadesine farklı tanımlamalar getirmişlerdir. Sözcüklerin aynı menfaat doğrultusunda bir araya gelmelerini Firth eşdizim olarak tanımlarken, Lyons sözcüklerin dilbilgisel sıralanması yoluyla bir araya gelmesi şeklinde bir ifadeyle tanımlamıştır. Yine Lyons, tüm dillerde birçok sözcüğün ancak başka sözcüklerle anlamsal kimlik kazandığını, birlikte kullanıldıkları sözcükler olmaksızın bağımsız bir şekilde değerlendirilemeyeceğini ileri sürmektedir. (Suçin, 2013:140). Leech ise eşdizime şöyle bir tanımlama getirmektedir: “Eşdizimsel anlam, bir sözcüğün kendisiyle birlikte bir arada bulunma eğilimi gösteren sözcüklerin çevresel ilişkilerden kazandığı çağrışımlardan oluşur” (Suçin, 2013:141). Daha öz bir ifadeyle eşdizim, “İki ya da daha fazla kelimenin bir araya gelerek oluşturduğu daimi bir birlikteliktir” (Ghazala’dan akt. Dedeoğlu ve Şen, 2010:11).

Palmer bu konuda şöyle bir örnek verir “İngilizce deki “Blonde” sözcüğü “Hair” sözcüğünü kolayca çağrıştırabilir ancak “A Blonde Door” şeklinde bir ifade kullanılmamaktadır.” Bu örnekte Palmer, eş dizimlerin genellikle anlamla alakalı olduğunu ancak basit çağrışımlardan da oluşamayacağını düşünmektedir (Suçin, 2013:141).

Terim anlamı olarak eşdizim, bir dilde, cümle içindeki bir kelimenin tayin edilmiş başka kelimelerle meydana getirdiği tabii birlikteliktir. Örneğin, Arapçada ‘köpek havlaması’ anlamında eşdizimsel ifade olarak نبح الكلب ve ‘suç işlemek’ anlamında ارتكاب الجريمة kullanılmaktadır (Önder, 2014:5).

Klasik ve modern dilciler, eşdizim kavramına dair gerek eşdizimi oluşturan parçalar gerekse bağlı bulunduğu alanlar ile ilgili birçok çalışma yaparak tanımlar geliştirmişlerdir. Öncelikle Klasik Arap Dilcileri, günümüzde eşdizim olarak terimleştirilen kavramı eşanlamlılık ve zıt anlamlılık çerçevesinde ele almışlardır. Arap dilbilgini Sa’leb Mucaverat el-Eddâd “مجاورات العداد” terimiyle zıt kelimelerin birlikteliklerini ele almıştır. “يموت ويحيا” yemutu ve yahya sözcükleri لا يموت فيها ولا يحيا Yahya (Orada ne ölür ne de diri kalır) (A’lâ Suresi, 13; Tâhâ Suresi, 74) ayetinde kullanılmalarıyla birlikte zıt anlam taşımalarına rağmen anlamsal doğrultuda bir birliktelik oluşturmaktadır (Suçin, 2013).

Modern Arap dilbilimcilerden Temmâm Hassân ve Halîl Ahmed Amâyire’nin eşdizimli ifadelere nasıl yaklaştıklarına bakalım; Hassân için eşdizim; sözcüklerin dilbilgisel ortaklıkla bir araya gelmesidir. Bunu ettedamm (birleşim) olarak terimselleştirmektedir. Ona göre sözcüklerin birden fazla anlam taşıdığı bu anlamların ise dilbilgisel yapılarını bilmeden anlamlarının ortaya konulmasının zor olduğunu ileri sürmektedir. Başka bir deyişle özne-yüklem tamlayan-tamlananın birliktelik oluşturduğu ve biri olmadan diğersinin anlam kaybına uğrayacağını ifade etmiştir (Suçin, 2013). Hassan’ın bu yaklaşımını şu örneklerle açıklamak mümkündür:

Vurmak, dövmek anlamına gelen “ضرب” (darabe) fiilinin; örnek vermek, yapmak, para basmak vb. anlamları mevcuttur.

ضرب زيد عمرا

Zeyd, Amr’ı dövdü.

ضرب الله مثلا

Allah bir örneği anımsattı.

ضرب له قبة

Ona bir kubbe yaptı.

ضرب العملة

(Darphanede) para bastı.

Hassânın bu düşüncesinin aslında eşdizimsel ifadeler üzerinde çalışma yapanlara kolaylık sağlayacağı da söylenebilir. Hassân yine sıklıkla kullanılan deyimsel ifadelerin de bu tanıma dâhil edilebileceğini vurgulamıştır. يضرب اخماسا في اسداس (ince eleyip sık dokumak) يضع الامور في نصابها (işleri rayına oturtmak) gibi. Hassân'ın bu ifadesini Firth; Amerikan başkanı Johanson'ın mektuplarında sık sık yer verdiği 'let me have a long letter from you as soon as you can'(vakit bulur bulmaz bana uzunca bir mektup yaz) cümlesini bir eşdizim olarak tanımlaması, pekiştirir.

Amâyire'ye bakacak olursak oda Hassân gibi eşdizimsel ifadeleri ayrılmazlık yani *telâzum* terimiyle ifade etmiş ve birden fazla sözcüğün bir araya gelerek tek bir anlamı ifade etmeleri ve sıklıkla beraber kullanılmalarını bu tanım içine dâhil etmiştir. Ona göre fiil cümlesinde yüklem-özne-nesne isim ve sıfat tamlamalarında tamlayan-tamlanan, ilgeç öbeği (car-mecrur), ilgi zamiri (sıla-mevsul) konumundaki sözcüklerin aralarında ayrılmazlık ilişkisi diğer bir deyişle eşdizimsel bağıllık bulunmaktadır (Suçin, 2013:143).

Bu noktada denilebilir ki, eşdizim iki veya daha fazla sözcüğün bir araya gelmesi şeklinde açıklanabilecek kadar basite indirgenmemelidir. Sözcüklerin bir arada nasıl kullanılabileceklerini doğru bir şekilde bilmek bu noktada önem taşır. Ana dilden hedef dile veya hedef dilden ana dile olan çevirilerde konuşmacının duygu ve düşüncelerini ana dilinde nasıl aktarabiliyorsa, aynı oranda veya o orana yakın düzeyde hedef dile de aktarması gerekmektedir. Zira bu durumun tersi düşünüldüğünde hedef dilin dinleyicisi konuşmacı kişinin asıl ifade etmek istediği duygu ve düşüncüyü kavrayamaya bilir. Bu anlaşılma en aza indirmek eşdizimler gibi kalıplaşmış ifadelerin çok iyi bilinmesiyle gerçekleşebilir. Zaman zaman duyduğumuz çeviri kokuyor veya moda mod gibi eleştiriler hedef dilde var olmayan eşdizimlerin kullanımından kaynaklanıyor olmasındandır.

Bu noktada eşdizimlerin yanlış anlaşılması da olasıdır. Örneğin, eşanlamlı veya yakın anlamlı kelimelerin aynı eşdizimsel birlikteliği oluşturması beklenemez. Örneğin Türkçedeki ilk yardım kullanımının yerine birinci yardım, doğal afet yerine tabii afet ya da hayat pahalılığı yerine yaşam pahalılığı demek yanlış bir kullanımdır. Hayat arkadaşı-yaşam arkadaşı, hayata atılmak-yaşama atılmak, hayata küsmek-yaşama küsmek, hayatını yaşamak-yaşamını yaşamak, hayatta olmaz-yaşamda olmaz (Suçin, 2013:144-145) gibi örnekler iki sözcüğün eş anlamlı olmasına rağmen her zaman aynı eşdizimsel anlamı ifade etmeyeceğini göstermektedir.

Tabloyu inceleyerek kaynak dildeki eşdizimsel ifadelerin hedef dile aktarımında birebir karşılığını ve eşdizimsel karşılığının nasıl ifade edildiğini görelim.

Tablo 1. وضع (vada'a) fiilinin oluşturduğu bazı sözcük birliktelikleri (Suçin, 2013:147).

ARAPÇA EŞDİZİM	BİREBİR KARŞILIĞI	EŞDİZİMSEL KARŞILIĞI
وضع الحجر الاساسي	Temel taşı koydu	Bir şeyin temelini attı
وضع اكاليل الزهور على الضريح	Çiçek demetlerini mezarın üzerine koydu	Anıtmezarı çelenk koydu
وضع تقريرا	Bir rapor(ortaya)koydu	Bir rapor hazırladı
وضع الامر في مقدمة اهتمامه	Konuyu ilgisinin ilk sırasına koydu	Konuya öncelik verdi
وضع المشكلة نصب عينيه	Sorunu onun iki gözünün önüne koydu	Soruna dikkatini çekti
وضع شيئاً موضع الشك	Bir şeyi şüphenin olduğu yere koydu	Bir şeyden kuşku duydu
وضع العقد موضع التنفيذ	Sözleşmeyi yürürlüğün olduğu yere koydu	Sözleşmeyi yürürlüğe koydu

Tablo 1'de verildiği gibi Arapça eşdizimler, mecaz ve deyimsele anlamlar barındırabilirler.

Eşdizimler yapı bakımından, serbest, sınırlı ve bağımlı olmak üzere üçe ayrılır.

A. Serbest Eşdizimler

Bu tarz eşdizimlerde kelimeler arasında ciddi bir ortaklık söz konusu değildir. Yani kelimenin bir tanesi kolaylıkla başka bir kelimeyle ortaklık kurup başka bir anlam ifade edebilir. Örneğin Arapçadaki قام fiili birçok sözcükle bir araya gelebilir. Aşağıdaki tabloda bu durumu inceleyebiliriz:

Tablo 2. قام (kame) fiilinin bir araya geldiği sözcük örnekleri (Suçin, 2013:148)

قام بدور كذا	...rolünü oynadı
قام بخدمة كذا	...hizmeti sağladı
قام بمهمة كذا	...misyonusunu yerine getirdi
قام بزيارة كذا	...i ziyaret etti
قام بانقلاب عسكري	...askeri darbe yaptı
قامت الصلاة	...namaz başladı namaz vakti geldi

Tablo 2’de de olduğu gibi serbest eşdizimlere daha çok kavram alanı geniş olan ifadeler girmektedir. Bir kelime ne kadar çok sayıda kelimeye eşdizimsel anlamda eşlik ediyorsa o kelime, o kadar çok serbest eşdizim oluşturur. Bu nedenle serbest eşdizimi çoğu zaman genel anlam ifade eden kavramların oluşturduğunu görmekteyiz (Önder, 2014:22)

B. Sınırlı eşdizimler

Bu tarz eşdizimler serbest eşdizimlere oranla görünme sıklığı daha düşük olan sıralamalardır. Tabloyu inceleyelim;

Tablo 3. Sınırlı eşdizim örnekleri (Suçin, 2014)

اندلعت الحرب	Savaş patlak verdi
اندلعت النيران	(silahla)ateş açıldı
اندلع الحريق	Yangın çıktı
اندلع اللهب	Alev aldı tutuştu
نشبت الحرب	Savaş çıktı
ثبتت الحرب	Savaş çıktı
ثبتت النار	Ateş çıktı

Bu tabloda görüldüğü gibi اندلع ve نشب fiilleri قام fiiliyle karşılaştırıldığında daha az sözcükle bir araya gelmekte ve bu sınırlı bir anlam oluşturmaktadır.

C. Bağımlı eşdizimler

Sözcüklerin birbirinden neredeyse ayrılamayacak kadar sık kullanıldığı eşdizim çeşididir. Bağımlı eşdizimlerde, artık sözcükler tam anlamıyla birbirleri ile anlamsal bütünlük oluşturmuş olup, uygunluk bakımından, diğer eşdizim çeşitlerine göre en üst seviyede yer alırlar (Önder, 2014:25). Bu tarz eşdizimlerde kullanılan bir sözcük neredeyse diğer sözcüğü çağrıştırır ve onsuz anlamı tam olarak ifade edemez. Tabloyu inceleyelim.

Tablo 4. Bağımlı eşdizim örnekleri (Suçin, 2014:152)

حرب ضروس	Amansız/şiddetli savaş
شهداء ابرار	Aziz şehitler
عاصفة هوجاء	Şiddetli fırtına
جريمة نكراء	İğrenç suç
اراقة الدماء	Kan akıtmak

Tablo 4’teki gibi bağımlı eşdizimler, deyimsel kullanıma hazır durumdadırlar. Deyimsel anlam içerdikleri için de bunları hedef dile olduğu gibi aktarma, hedef dilde eşdizimsel uyumsuzlukların oluşmasına neden olabilir (Suçin, 2014).

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu çalışmanın amacı Arapça eşdizimsel ifadelerin yazılı basında yer alan spor metinleri yoluyla açıklanmasıdır. Eşdizimler yabancı dil öğrenenler için önemli bir husustur. Yabancı dil öğrenenlerin sözcükleri hatalı bir şekilde kullanmalarını en aza indirmek için, bu sözcükleri dilin doğal yapısına uygun bir şekilde kullanmaları gerekmektedir. Bu da eşdizim dediğimiz yapıların öğrenme gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır. Aynı zamanda ana dil düzeyine yakın bir yabancı dil kazanımı, bu yapıların doğru öğrenilmesiyle doğru orantılıdır. Gerek dilin aktif kullanımında gerekse çeviri yaparken önemli bir etkiye sahip olan eşdizimlerin bu çalışma yoluyla örneklendirilmesi ve açıklanması önemlidir.

Araştırmanın Metodu

Bu çalışmada tarama modeli kullanılmıştır. Literatür taranarak teorik bilgiler elde edilmiş, ulaşılan gazetelerdeki spor metinlerinden seçilen örnekler yoluyla bulgulara ulaşılmıştır.

Bulgular

Tablo 5. Serbest eşdizim örnekleri

SERBEST EŞDİZİM ÖRNEKLERİ	
KAZANMAK ZANMAK	حقق الفوز
KAZANMAK	حقق الانجاز
ZAFER KAZANMAK	حقق الانتصار
AMACA ULAŞMAK	حقق الهدف
	حقق فالنسيا فوزه الرابع عشر في الموسم الحالي.
	المنامة حقق الانتصار بعد مباراة متوترة في بطولة كرة السلة
	يوفنتوس حقق الإنجاز بالتأهل الأوروبي

Serbest eşdizimlerde kalıp ifadenin omurgasını oluşturan kelime kolaylıkla başka kelimelerle de bir araya gelebilir ve bazen aynı anlama gelen bazen de başka anlamlar ifade eden kalıpsal bir ifade olur. Tablo 5'te de حقق kelimesi özellikle spor metinlerinde yukarıda tespit edilmiş farklı kelimelerle bir araya gelerek yeni ifadeler oluşturmuştur. Burada حقق fiilinin başka kelimelerle kolaylıkla birliktelik oluşturduğunu görebiliyoruz. Bu durum serbest eşdizimlerin ayrıcalıklı özelliğidir.

Tablo 6. Sınırlı eşdizim örnekleri

SINIRLI EŞDİZİMLER	
GOL ATMAK	سجل هدفا
GOL ATMAK	احرز هدفا
(ŞAMPİYONLUĞU)ELDE ETMEK	احرز اللقب
(ŞAMPİYONLUĞU)ELDE ETMEK	احرز العنوان
(ŞAMPİYONLUK)TACINI GIYMEK	تتويج باللقب
تقام المباراة الرابعة على أمل التتويج باللقب بعد التقدم (3. صفر)	نادال احرز اللقب الفرنسي من اول مشاركة
	حارس تورينو سجل هدفا غريبا وطريفا في مرماه

Sınırlı eşdizimler genellikle çok az kelimeyle bir araya gelip kalıpsal ifade oluşturur. Tespit edilen örneklerde هدفا kelimesi iki farklı fiille bir araya gelerek gol atmak ifadesini oluşturmuştur. Yine احرز fiili farklı kelimelerle bir araya gelerek elde etmek anlamını ifade etmektedir. Tablo 6'daki eşdizimsel kalıpların spor metinlerinde sınırlı sayıdaki kelimelerle bir araya geldiği görülmüştür.

Tablo 7. Bağımlı eşdizim örnekleri

BAĞIMLI EŞDİZİMLER	
5-0 GİBİ NET BİR SKOR	خماسية نظيفة
PENALTI VURUŞU	ضربة/ ركلة جزاء
(TOPU)AĞLARA GÖNDERMEK	اسكن الشباك/سكن الشباك
	عندما قابل كرة عرضية أرضية من الناحية اليسرى بقدمه وأسكنها الشباك
	نيغريدو سجل هدف الحسم في الدقيقة 71 من ضربة جزاء
	ميسي سجل ثلاثة اهداف وقاد بها الفريق الكتالوني لاكتساح ضيفه بخماسية نظيفة.

Bağımlı eşdizimler örneklerde de görüldüğü gibi spor ifadeleri çerçevesinde-farklı kelimelerle bir araya gelmez birinci sırada kullanılan kelime ikinci kelimeyi çağrıştırır ve beraber kullanılır. Örneklerimizde خماسية kelimesi spor metni okurken okuyucuya نظيفة kelimesini çağrıştıracaktır ve beraber kalıpsal bir ifade oluşturacaklardır.

Spor Metinlerinde Geçen Bazı Eşdizimsel İfadeler

hayal kırıklığı: خيبة أمل

خيبة أمل الجماهير العراقية بعد خروج المنتخب من البطولة

Irak taraftarları takımlarının turnuva dışı kalmalarından sonra hayal kırıklığına uğradı.

tarihi başarı: تأهل تاريخي

صلاح يتطلع لتحقيق المستحيل مع فيورنتينا راجياً تأهل تاريخي

Salah imkânsız görünen tarihi başarıyı elde etti.

yeşil sahalarda: المستطيل الاخضر

قرر قائد المنتخب الانكليزي السابق لكرة القدم ريو فرديناند ان يودع المستطيل الاخضر نهائياً بعدما اعلن اليوم السبت اعتزاله اللعب

Rio Ferdinand yeşil sahalara veda edeceğini açıkladı.

büyük başarı: فوز الكبير

بعد فوزه الكبير على الكويت - اليوم .. منتخبنا يلاقي قطر في نهائي البطولة

Kuveyt karşısındaki büyük başarıdan sonra finalde Katarla karşılaşacağız.

puanı yükseltmek: رفع رصيد

رفع رصيده الي ٢٣ نقطة .. المريخ يقص اجنحة النسور بثلاثة أهداف

Puanını 23'e çıkardı..

ilk yarı: الشوط الاول

اسبانيا تنهي الشوط الاول متقدمة على بيلاروسيا

İspanya Belarus karşısında ilkyarıyı önde tamamladı.

umutları yeşerdi: تنعش الآمال

انعشت السعودية امالها بالتأهل الى ربع نهائي كأس اسيا 2015 لكرة القدم بفوزها الكبير

Suudi Arabistan çeyrek finale kalmasıyla umutlarını yeşertti.

rövanş maçı: مباراة إياب

كيف سيبدأ بايرن ميونخ مباراة إياب نصف نهائي دوري الأبطال ضد برشلونه؟

Bayern Munich Şampiyonlar Liginde Barcelona karşısında ki rövanş maçına nasıl başlayacak.

ezeli rakip: الغريم الأبدى

وأصبحت جماهير "الميرينغي" بخيبة أمل عظيمة، وخاصة وأن "الغريم الأبدى" لفريقهم، برشلونة، قد تأهل في الليلة السابقة إلى نهائي بطولة أوروبا

Madrid taraftarları ezeli rakipleri Barcelona Avrupa şampiyonasının finaline kalınca büyük hayal kırıklığı yaşadı.

şampiyon: صاحب اللقب

"ويست بروميتش" يهزم صاحب اللقب "تشيلسي" بثلاثية نظيفة

West Bromwich son şampiyon chealsea 'yi 3-0 la devirdi.

başarıyı getiren, başarının mimarı: صانع التأهل

ويعد سيليزنيوف –المتوج باللقب مع شاختار عام 2009– صانع التأهل التاريخي للفريق الأوكراني لكونه سجل الهدفين في مباراتي الذهاب والإياب

Seleznyov Ukranya takımına başarıyı getiren isim oldu.

hayallerin yok olması, hayallerin yitilmesi: ضياع الحلم

الأهلى بين الحزن والسخرية بعد ضياع الحلم الأفريقي

Al-ahli de Afrika kupası hayallerinin yıkılmasından sonra hüüzün ve alay bir arada.

elde edememek, başaramamak: اخفق في اجتياز

اخفق في اجتياز الدور الأول لمسابقة دوري أبطال آسيا

Asya şampiyonlar ligi karşılaşmalarına girmeyi başaramadı.

yol ayrımı: مفترق طرق

النادي الإفريقي على مفترق طرق : فإما نجاة وإما غرق

Afrika kulübü yol ayrımında: Ya başaracak ya da boğulacak.

liderlik rolü: الدور القيادي

رونالدو لم يقم مؤخرا بالدور القيادي المنتظر منه داخل صفوف الفريق

Ronaldo takımının içinde beklenen liderlik rolünü gerçekleştirmedi.

oyuncunun oyundan atılması: طرد لاعب

شهدت المباراة طرد لاعبين من الفريقان هما راجي عبد العاطي وسيسيه

Her iki takımdan da birer oyuncu atıldı

Sonuç

Eşdizim dilbilim çalışmaları içerisinde önemli bir yere sahip olduğu kadar yabancı dil öğrenenler için de hayati bir mefhumdur. Dil öğreniminde dilbilgisi hâkimiyeti, kelime dağarcığı her ne kadar önem taşısa da tek başına yeterli değildir. Eşdizimsel yapıların öğrenilmesi bu noktada öğrenen için kolaylık sağlayacaktır. Politika, ekonomi, ticaret, tıp ve spor gibi alanlarda kullanımı oldukça yaygın olan eşdizimleri doğru algılamak ancak bu kalıpsal ifadelerin ezberlenmesi yoluyla mümkün olabilir. Bu nedenle iyi bir ana dil ve hedef dil hâkimiyeti gerektirir. Yapı bakımından serbest, sınırlı ve bağımlı olarak üçe ayrılan eşdizimlerin aslında birçok yönden çeşitli bölümlere ayrılır. İşlev bakımından, kullanımsal değışkeye bağılı olan, gramatik eşdizimler, sözcüksel eşdizimler gibi daha birçok türü olduğu söylenebilir. Türü çok olan bu yapılar daha çok yapı bakımından ele alınmakta olduğundan bu çalışmada da bu türüne odaklanılmıştır.

KAYNAKLAR

- Suçin, M. H. (2014). Öteki dilde var olmak. İstanbul:Say.
- Dedeoğlu, E., & Şen, G. (2010). İngilizce-Arapça-Türkçe eşdizim. Ankara:Fecr.
- Önder, Ş. G. (2014). Arap dilinde eşdizim. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Çetinkaya, B. (2009). Eşdizimli Sözlükler. *Turkish Studies*. 4/4, 196-206.
- Ömer, A. M. (1998). *İlmu'd-Dilale*. 5. Kahire: Ilmu'l-Kütüb.
- <http://www.yallakora.com/ar/News/278696/375/> 20.05.2015 tarihinde erişildi.
- <http://ahlelkora.com> 20.05.2015 tarihinde erişildi.
- <http://omandaily.om/?p=17754520> 05.2015 tarihinde erişildi.
- <http://sudanafoogonline.com> 20.05.2015 tarihinde erişildi.
- <http://hihi2.com/2015/06/14/p504345.html> 20.05.2015 tarihinde erişildi.
- <http://www.almountakhab.com/node/11341420> 05.2015 tarihinde erişildi.
- <https://www.facebook.com/GoalAR/videos/878674502195202/> 20.05.2015 tarihinde erişildi.
- <http://www.reyada.com/news/2015/05/14/347384/articles/482979/>
- <http://www.arabstoday.net/sports/stadium/> 21.05.2015 tarihinde erişildi.
- <http://www.aljazeera.net/news/sport/2015/5/14/> 21.05.2015 tarihinde erişildi.
- <http://www.youm7.com/story/2015/5/3/2165652> 21.05.2015 tarihinde erişildi.
- <http://www.al-sharq.com/news/details/236813#.VX7BYPntmko> 21.05.2015 tarihinde erişildi.
- <http://www.al-ifriki.com/forum/showthread.php?t=586321> 05.2015 tarihinde erişildi.
- <http://www.aljazeera.net/home/print/f6451603-4dff-4ca1-9c10-122741d17432/83b8d469-8def-4466-9670-8278595be205> 21.05.2015 tarihinde erişildi.

<http://sudanafoogonline.com> 21.05.2015 tarihinde erişildi.

<http://www.ar.beinsports.net/football/article/1275xu1hg841116bosq6mn9cx2/>20.05.2015 tarihinde erişildi.